

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400
faksas (8 5) 236 2626, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-11-30 Nr. (20.7.1)3-5687

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. 701 „Dėl Lietuvos konsulinio mokesčio lengvatos taikymo Baltarusijos piliečiams“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 701 „Dėl Lietuvos konsulinio mokesčio lengvatos taikymo Baltarusijos piliečiams“ nustatyta, kad Baltarusijos Respublikos piliečiams taikoma 50 procentų lengvata konsuliniam mokesčiui už prašymų išduoti nacionalines vizas priėmimą ir svarstymą, sprendimo dėl jų išdavimo ar atsisakymo išduoti priėmimą.

Pabrėžtina, kad Baltarusijos Respublikoje po 2020 m. rugpjūčio 9 d. įvykusių Prezidento rinkimų susiklostė sudėtinga padėtis, kuri toliau blogėja. Dėl valdžios vartojamos prievartos ir vykdomų žmogaus teisių pažeidimų į Lietuvą atvyksta vis daugiau Baltarusijos piliečių.

Pagal Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo 5 straipsnį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė gali neimti konsulinio mokesčio: 1) pariteto pagrindais už prašymų išduoti vizas nagrinėjimą, dokumentų pareikalavimą ir jų legalizavimą užsienio valstybių juridiniams ir fiziniams asmenims; 2) už prašymų išduoti vizas nagrinėjimą, kai tai būtina įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo priimtuose teisės aktuose numatytus užsienio politikos ar nacionalinio saugumo tikslus.

Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo 5 skyriuje nustatoma, kad vienas iš pagrindinių ilgalaikių Lietuvos užsienio politikos uždavinių – aktyviai prisidėti prie tarptautine teise ir teisingumu grindžiamos tarptautinės tvarkos kūrimo bei tarptautinės bendrijos pastangų įtvirtinti demokratijos, teisės viršenybės ir pagarbos žmogaus teisėms principus. Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, įtvirtinta, kad efektyvi ir nuosekli Lietuvos užsienio politika grindžiama pagarbos žmogaus teisėms bei laisvėms principais. 2020 m. rugpjūčio 18 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimtos rezoliucijos Nr. XIII-3281 „Dėl padėties

Baltarusijos Respublikoje po suklastotų prezidento rinkimų“ 6 punkte skatinama aktyviai remti ir teikti tiesioginę paramą baltarusių bendruomenėms, iškilus būtinybei suteikti Baltarusijos piliečiams reikiamą prieglobstį Europos Sąjungos valstybėse narėse.

Nuo Baltarusijos režimo represijų nukentėję ir persekiojami Baltarusijos piliečiai Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose iki Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo pakeitimų įsigaliojimo, t. y. 2020 m. gruodžio 1 d., galėjo nemokamai gauti nacionalines vizas atstovybės vadovo sprendimu. Šiuo metu nemažai Baltarusijos piliečių, jau turinčių Šengeno vizas, į Lietuvą atvyksta gavę dėl ypatingų humanitarinių priežasčių išduodamą Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro leidimą, bet teisėtam ilgalaikiam buvimui Lietuvos Respublikoje jiems privaloma turėti Lietuvos išduotas ilgalaikes nacionalines vizas.

Taigi, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus ir teisinius pagrindus, nutarimo projektu teikiamas siūlymas neimti konsulinio mokesčio už prašymų išduoti nacionalines vizas priėmimą ir sprendimų dėl jų priėmimą Baltarusijos Respublikos piliečiams, kai Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija patvirtina, kad prašymas teikiamas dėl ypatingų humanitarinių priežasčių arba nacionalinės vizos išdavimas neimant konsulinio mokesčio atitinka vystomojo bendradarbiavimo, užsienio politikos ar nacionalinio saugumo tikslus. Pabrėžtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 8 straipsniu, tais atvejais, kai tai būtina įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo priimtuose teisės aktuose numatytus užsienio politikos ar nacionalinio saugumo tikslus, didinamas, mažinamas ar neimamas konsulinis mokestis už prašymų išduoti nacionalines vizas nagrinėjimą užsienio valstybių piliečiams, taip pat keičiama ar neimama ir valstybės rinkliava už prašymų išduoti nacionalines vizas nagrinėjimą. Vadovaujantis minėtąja nuostata, iš pateikusių Lietuvos Respublikoje prašymą išduoti nacionalinę vizą asmenų taip pat bus neimama ir valstybės rinkliava už tokių prašymų nagrinėjimą.

Nutarimo projekto nuostatoms iš esmės pritarta 2020 m. spalio 26 d. neformaliame ministrų pasitarime, nutarimo projektas darbo tvarka suderintas su Migracijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Nutarimo projektas pakoreguotas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir suderintas.

Nutarimo projekte nėra naujų sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. 2020 m. rugsėjo–lapkričio mėnesiais išduota apie 500 nacionalinių vizų nuo Baltarusijos valdžios veiksmų nukentėjusiems Baltarusijos piliečiams. Baltarusijos piliečiams taikomas konsulinis mokestis – 60 eurų už nacionalinės vizos išdavimą. Taikant šio mokesčio lengvatą į biudžetą nebūtų surenkama 120 000 eurų per metus, jei atvykstančių represuotų asmenų srautas išliktų nepakitęs. Pabrėžtina, kad konsulinio mokesčio neėmimas už prašymų išduoti nacionalines vizas priėmimą ir sprendimų dėl jų priėmimą Baltarusijos Respublikos piliečiams vadovaujantis aukščiau nurodytais motyvais nėra

dažna ir plačiai taikoma praktika, todėl Baltarusijos Respublikoje pasikeitus padėčiai valstybės biudžetui didelės įtakos nepadarytų.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Rytų kaimynystės politikos departamento (direktorius Saulius Daniūnas, tel. 236 2943) Rytų Europos šalių skyriaus (vedėjas Gediminas Kasputis, tel. 236 2465) pirmasis sekretorius Antanas Šatas (tel. 236 2523, el. p. antanas.satas@urm.lt) ir Konsulinio departamento (laikinais einantis direktoriaus pareigas Audrius Bendinskas, tel. 236 2608) Konsulinės teisės ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo skyriaus (vedėja Edita Razmėnaitė, tel. 236 2648) antrasis sekretorius Paulius Grigonis (tel. 236 2893, el. p. paulius.grigonis@urm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo lyginamasis variantas, 1 lapas.

Laikinais einantis užsienio reikalų ministro
pareigas

Linas Linkevičius